

I. Gn 1, 1 – 13 (knih Genesis) Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a Duch Boží sa vznášal nad vodami. Tu povedal Boh: Buď svetlo! A bolo svetlo. Boh videl, že svetlo je dobré; i oddelil svetlo od tmy. A Boh nazval svetlo dňom a tmou nazval nocou. A nastal večer a nastalo ráno, deň jeden. Potom Boh povedal: Buď obloha uprostred vôd a staň sa delidlom medzi vodami a vodami! I urobil Boh oblohu a oddelil vody, ktoré boli pod oblohou, od vôd, ktoré boli nad oblohou. A stalo sa tak. A Boh nazval oblohu nebom. A nastal večer a nastalo ráno, deň druhý. Potom Boh povedal: Vody, ktoré ste pod nebom, zhromaždite sa na jedno miesto a ukáž sa súš! A stalo sa tak. Vody, ktoré boli pod nebom, sa zhromaždili na jedno miesto a ukázala sa súš. A Boh nazval súš zemou a zhromaždisko vôd nazval morom. A Boh videl, že je to dobré. Tu Boh povedal: Zem, vyžeň trávu, rastliny s plodom semena a ovocné stromy, prinášajúce plody, v ktorých je ich semeno podľa svojho druhu na zemi. A stalo sa tak. Zem vyhnala trávu a rastliny s plodom semena podľa svojho druhu i stromy, prinášajúce ovocie, v ktorom je ich semeno podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré. A nastal večer a nastalo ráno, deň tretí.

II. Iz 60, 1 – 16 (knih proroka Izaiáša) Osvieť sa, osvieť sa, Jeruzalem, veď prišlo tvoje svetlo a sláva Pánova sa zaskvela nad tebou! Hľa, tma pokrýva zem a temnota národy, ale nad tebou sa zaskvel Pán a jeho sláva sa zjavila nad tebou. Národy prichádzajú k tvojmu svetlu a králi k žiare, čo ti vzišla. Zdvihni si vôkol oči a pozri, všetci sa zišli, prišli k tebe; tvoji synovia prídu zďaleka a dcéry ti z kraj sveta povstanú. Vtedy uvidíš a zažiariš, triasť a šíriť sa ti bude srdce, veď sa k tebe obráti bohatstvo mora, poklady národov prídu k tebe. Záplava tiav ťa pokryje, ťavätá Madiánu a Efy, všetci prídu zo Sáby, zlato a tymian prinesú a zvestujú slávu Pánovu. Všetky stáda Kedaru sa zhromaždia k tebe, baránky z Nabajot ti budú k službám, vystúpia na môj oltár ľúbezný, a tak oslávim svoj slávny dom. Kto sú to, čo letia sťa oblaky, ako holuby k svojim holubincam? Áno, na mňa čakajú ostrovy a lode taršišské napredku, aby ti priviedli synov zďaleka, ich striebro a ich zlato s nimi pre meno Pána, tvojho Boha, pre Svätého Izraela, lebo ťa ozdobil. Cudzí synovia postavlia ti múry a ich králi ti budú slúžiť, lebo som ťa bil vo svojom hneve, ale vo svojej láske som sa zmiloval nad tebou. Tvoje brány budú stále otvorené, nezatvorlia sa vo dne v noci, aby ti priniesli bohatstvo národov a priviedli ich kráľov. Lebo národ a kráľovstvo, čo ti neslúži, bude zničené, národy budú celkom spustošené. Nádhera Libanonu príde k tebe, cyprus, brest a jedľa pospolu, nech ozdobia miesto mojej svätyne a okrášlim miesto svojich nôh. Zhrbení prídu k tebe synovia tvojich utláčateľov a k šľapajam tvojich nôh sa sklonia všetci, čo opovrhli tebou, a budú ťa volať Mesto Pána, Sion Svätého Izraela. Zato, že si bol opustený a nenávidený a nemal si chodcov, spravím ťa večnou ozdobou, rozkošou z pokolenia na pokolenie. Budeš sat' mlieko národov a prsia kráľov budeš požívať. I dozvieš sa, že ja som Pán, tvoj spasiteľ a tvoj Vykupiteľ, Mocný Jakubov.

III. Ex 12, 1 – 11 (knih Exodus) Pán povedal Mojžišovi a Áronovi v egyptskej krajine: „Tento mesiac bude pre vás počiatočným mesiacom, bude vám prvým mesiacom roka. Celej izraelskej pospolitosti oznámte: „Desiateho tohto mesiaca nech si každý zaobstará baránka pre svoju rodinu, pre každý dom! Ak je však rodina málo na jedného baránka, potom nech si zaobstará spolu so svojím susedom, ktorého rodina býva najbližšie, podľa počtu osôb; podľa toho si máte zadovážiť

baránka, koľko kto z vás zje. Baránok musí byť bezchybný jednoročný samček. Vyberiete si ho spomedzi oviec alebo kôz. A bude vo vašej opatere do štrnásteho dňa tohto mesiaca, keď ho celá izraelská pospolitosť v podvečer zabije. I vezme sa z jeho krvi a namažú sa ňou obidvoje veraje a vrchný prah dverí na domoch, v ktorých ho budú jesť. A v tú noc budú jesť mäso upečené na ohni; budete ho jesť s nekvaseným chlebom a s horkými zelinami. Nič nesmiete z neho jesť surové ani uvarené vo vode, ale iba upečené na ohni, i hlavu, nôžky a vnútornosti. Nič z neho nenecháte do rána. Čo by však z neho malo zostať do rána, to spálite na ohni. A budete ho jesť takto: Bedrá budete mať opásané, obuv na nohách a palicu v ruke. Budete jesť narýchlo, lebo je to Pánova Pascha.“

IV. Jon 1,1 – 4,11 (kniha proroka Jonáša) Pán prehovoril k Jonášovi, synovi Amatiho, takto: „Vstaň, choď do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu, že ich zloba vystúpila pred oči. Ale Jonáš vstal a chcel utiecť spred Pána do Taršišu; išiel do Joppe, kde našiel loď, ktorá išla do Taršišu, dal jej svoje plavné a nastúpil do nej, aby šiel s nimi do Taršišu spred Pána. Ale Pán zoslal na more veľký vietor, takže sa na mori strhla veľká búrka a lodi hrozilo stroskotanie. Námorníci sa báli a každý volal k svojmu bohu; náradie, ktoré bolo na lodi, pohádzali do mora, aby ju od neho odbremenili. Jonáš však zišiel do vnútra lode, ľahol si a spal. Tu pristúpil k nemu veliteľ lode a povedal mu: „Čože, ty spíš? Vstaň, volaj k svojmu Bohu, azda si Boh spomenie na nás a nezahynieme.“ I vraveli si druh druhovi: „Nože, hodme žreb a dozvieme sa, pre koho nás stihlo toto nešťastie.“ Hodili teda žreb a žreb padol na Jonáša. I spytovali sa ho: „Povedz nám, prečo nás stihlo toto nešťastie? Čo máš za poslanie a odkiaľ ideš? Ktorá je tvoja vlasť a z ktorého si národa?“ Odpovedal im: „Hebrej som a som ctiteľ Pána, Boha nebies, ktorý učinil more a suchú zem.“ Mužov pojal veľký strach a hovorili mu: „Čo si to urobil?“ Chlapi totiž vedeli, že uteká spred Pána, lebo im to povedal. Pýtali sa ho: „Čo máme s tebou urobiť, aby sa more pod nami utišilo?“ More sa totiž búrilo čoraz väčšmi. Povedal im: „Chyťte ma a hodte do mora, potom sa more pod vami utíši. Veď ja viem, že vás pre mňa zastihla táto veľká búrka.“ Ale mužovia veslovali, aby sa priplavili naspäť k suchej zemi, no nemohli, pretože sa more pod nimi čoraz viac búrilo. Preto volali k Pánovi: „Ach, Pane, nech nezahynieme pre život tohto človeka a neuval' na nás nevinnú krv! Veď ty si Pán a urobil si, ako sa ti páčilo.“ I chytili Jonáša a hodili ho do mora, načo more prestalo zúriť. Tu pojal mužov veľký strach pred Pánom a obetovali Pánovi obeť a zaviazali sa sľubmi. Pán priviedol veľkú rybu, aby pohltila Jonáša; a Jonáš bol vo vnútri ryby tri dni a tri noci. Jonáš sa modlil z vnútra ryby k Pánovi, svojmu Bohu, a hovoril: „Volal som zo svojej úzkosti k Pánovi a vyslyšal ma, z lona podsvetia som kričal, počul si môj hlas. Hodil si ma do priepasti, do hĺbín mora a obkľúčil ma príval. Tvoje vlnobitia a tvoje vlny valili sa ponad mňa. A povedal som: Odvrhnutý som spred tvojich očí, ale ešte uzriem tvoj svätý chrám. Vody ma obklopili až po hrdlo, priepasť ma objala, trst' mi obopäla hlavu. Až k úpätiám vrchov som zostúpil a závory zeme boli navždy za mnou, lež vyzdvihol si z hĺbky môj život, Pane, Bože môj. Keď vo mne klesla moja duša, rozpamätal som sa na Pána a moja modlitba došla k tebe do tvojho svätého chrámu. Tí, čo si ctia lživé tiene, opúšťajú svoje milosrdenstvo. Ja ti však budem s hlasnou vďakou obetovať a splním, čo som sľúbil; u Pána je spása.“ I prikázal Pán rybe a vydala Jonáša na suchú zem. Pán druhý raz prehovoril k Jonášovi takto: „Vstaň, choď

do veľkého mesta Ninive a zvestuj mu zvesť, ktorú ti ja poviem!“ Jonáš vstal a šiel podľa Pánovho rozkazu do Ninive. Ninive bolo veľké mesto pred Bohom, bolo treba tri dni, aby sa prešlo cezeň. Jonáš začal vstupovať do mesta – prvý deň cesty – a volal: „Ešte štyridsať dní a Ninive bude rozvrátené!“ Mužovia z Ninive uverili Bohu, vyhlásili pôst a obliekli sa do vrecovín od najväčších po najmenších. Vec došla až k ninivskému kráľovi; i vstal zo svojho trónu, zhodil zo seba plášť, obliekol si vrecovinu a posadil sa do popola. A takto volal v Ninive: „Nariadenie kráľa a jeho veľmožov je toto: Ľudia a zvieratá, statok a ovce, nech nič neokúsia; nech sa nepasú a vodu nech nepijú! Ľudia i zvieratá nech sa poobliekajú do vrecovín, nech hlasno volajú k Bohu a nech sa každý odvráti od svojej zlej cesty a od násilia, ktoré má v rukách. Ktovie, azda sa Boh odvráti a zmiluje sa; odvráti sa od svojho hnevu a nezahynieme.“ Boh videl ich skutky, že sa odvrátili od svojich zlých ciest, a Boh sa zmiloval a nepostihol ich nešťastím, ktorým ich zamýšľal postihnúť. Jonášovi sa to veľmi nepáčilo a nahneval sa. I modlil sa k Pánovi: „Ach, Pane, či som to nepovedal, kým som bol vo svojej krajine? Preto som chcel najprv utiecť do Taršišu, veď som vedel, že si láskavý a milosrdný Boh, trpezlivý a veľký v zľutovaní a zmilúvaš sa nad nešťastím. Teraz však, Pane, odním odo mňa moju dušu, lebo mi je lepšie zomrieť než žiť.“ Pán povedal: „Azda sa právom hneváš?“ Nato vyšiel Jonáš z mesta a býval východne od mesta; urobil si tam striešku a sedel pod ňou v tône, chcel vidieť, čo sa stane v meste. Vtedy Pán, Boh, rozkázal ricínovému kru, ktorý vyrástol nad Jonášom a robil mu nad hlavou tieň, aby ho oslobodil od nepríjemnosti. Jonáš sa ricínovému kru veľmi zaradoval. Keď na druhý deň vychádzala ranná zora, rozkázal Boh červíku a on zranil ricínus, takže vyschol. A keď vyšlo slnko, rozkázal Boh horúcemu východnému vetru a slnce pražilo Jonášovi na hlavu, že omdlieval a duša si mu žiadala umrieť. I povedal: „Lepšie mi je zomrieť ako žiť.“ Vtedy Boh povedal Jonášovi: „Azda sa právom hneváš na ricínus?“ Odpovedal: „Právom sa hnevám až na smrť.“ Pán povedal: „Ty ľutuješ ricínus, na ktorom si nerobil a nevypestoval si ho; ktorý za noc vznikol a za noc zanikol. A ja sa nemám zľutovať nad veľkým mestom Ninive, v ktorom je viac než stodvadsaťtisíc ľudí, ktorí nevedia rozlišovať medzi pravicom a ľavicou? K tomu množstvo zvierat.“

V. Joz 5, 10 – 16 (knihá Jozue) Izraelovi synovia sa utáborili v Galgale a na štrnásty deň mesiaca, podvečer, slávil na jerišských stepiach Paschu; jedli zo pšenice tej krajiny nekvasený chlieb a pražené obilie. V ten deň prestala manna, lebo sa mohli živiť plodmi krajiny. Potom už Izraeliti mannu nemali; v tom roku sa živili plodmi fenickej krajiny. Keď bol raz Jozue pri Jerichu, pozdvihol zrak a videl pred sebou stáť muža, ktorý držal v ruke vytasený meč! Jozue k nemu pristúpil a spýtal sa ho: „Patriš k nám alebo k našim nepriateľom?“ I odpovedal: „Som vodca Pánovho vojska; teraz som prišiel.“ Jozue padol tvárou na zem a poklonil sa. Potom sa ho spýtal: „Čo chce môj Pán povedať svojmu služobníkovi?“ Vodca Pánovho vojska povedal Jozuemu: „Zobuj si obuv z nôh, lebo miesto, na ktorom stojíš, je sväté!“ A Jozue to urobil.

VI. Ex 13,20 – 15,1a (knihá Exodus) Keď Izraelovi synovia odišli zo Sukotu, utáborili sa v Etame, na okraji púšte. Pán išiel pred nimi cez deň v oblačnom stĺpe, aby im ukazoval cestu, v noci zasa v ohnivom stĺpe, aby im svietil, takže mohli dňom i nocou putovať. A nikdy nezmizol oblačný stĺp cez deň, ani ohnivý stĺp v noci spreď ľudu. Pán hovoril Mojžišovi: „Rozkáž

Izraelitom zmeniť smer a utáboriť sa pri Pihachirote medzi Magdalom a morom! Naproti Belsefonu sa utáboríte, pri mori! Faraón si totiž bude myslieť o Izraelitoch: Iste poblúdili v kraji, púšť ich má v objatí! A ja opäť zatvrdím faraónovo srdce a bude sa hnať za vami. Potom faraónovi a všetkému jeho vojsku ukážem svoju moc a Egypťania spoznajú, že ja som Pán!“ A urobili tak. Keď egyptskému kráľovi oznámili, že ľud utiekol, zmýšľanie faraóna i jeho služobníkov sa obrátilo proti ľudu a vraveli: „Čo sme to len urobili, že sme prepustili Izraelitov zo svojich služieb?!“ I dal zapriať do svojho voza a svoj ľud vzal so sebou, šesťsto vybraných vozov s inými egyptskými vozmi a na každom z nich udatných bojovníkov. Pán zatvrdil srdce egyptského kráľa, faraóna, takže sa pustil za Izraelitmi, hoci Izraeliti odišli pod ochranou zdvihnutej ruky. Egypťania sa hnali za nimi a všetky faraónove vozy a záprahy s vojskom ich zastihli, keď táborili pri mori pri Pihachirote naproti Belsefonu. Keď sa faraón približoval, Izraeliti zdvihli oči a videli, že Egypťania tiahnu za nimi. Tu sa ich zmocnil veľký strach a volali k Pánovi. A Mojžišovi vraveli: „Či nebolo v Egypte hrobov, keď si nás zobral so sebou umrieť na púšti?! Čo si nám to urobil, že si nás vyviedol z Egypta? Nehovorili sme ti o tom v Egypte, keď sme ti vraveli: ‚Nechaj nás na pokoji, budeme slúžiť Egypťanom!‘ Ved’ lepšie by nám bolo slúžiť v Egypte, ako zomrieť na púšti!“ Tu Mojžiš povedal ľudu: „Nebojte sa! Len vytrvajte a uvidíte Pánovu záchranu, ktorú dnes uskutoční pre vás. Lebo ako dnes vidíte Egypťanov, tak ich už neuvídite naveky. Pán bude za vás bojovať, vy sa budete len diviť.“ A Pán povedal Mojžišovi: „Čo voláš ku mne? Rozkáž Izraelitom, aby sa pohli! Zdvihni svoju palicu a vystri ruku nad more a rozdeľ ho, aby Izraeliti mohli prejsť stredom mora po suchu! Ja však zatvrdím srdce Egypťanov, aby sa hnali za vami. A tak ukážem svoju moc na faraónovi a na celom jeho vojsku, na jeho vozoch a na jeho záprahoch, aby Egypťania poznali, že ja som Pán, keď ukážem na faraónovi, na jeho vozoch a na jeho záprahoch svoju moc.“ Nato Boží anjel zmenil svoje miesto. Predtým šiel pred izraelskými vojmi a teraz sa odobral za ne. Aj oblačný stĺp zmenil svoje miesto pred nich a postavil sa za nich. Takto sa dostal medzi egyptské vojsko a izraelské vojsko. A oblak bol na jednej strane temný, na druhej osvetľoval noc, a tak sa celú noc nedalo k tamtým priblížiť. Mojžiš však vystrel ruku nad more a Pán ho celú noc prudkým východným vetrom rozháňal a more vysušil. Takto sa voda rozdelila a Izraeliti prešli stredom mora po suchu, kým vody boli pre nich ako múr po ich pravici a ľavici. Egypťania ich však prenasledovali a všetky faraónove kone, vozy a záprahy pustili sa za nimi doprostred mora. V čase rannej stráže Pán hľadel v ohňovom a oblačnom stĺpe na Egypťanov a egyptské vojsko uviedol do zmätku. Spôsobil tiež, že im kolesá z vozov odpadávali a že len s ťažkosťou mohli napredovať. Tu Egypťania vraveli: „Utekajme pred Izraelitmi! Ved’ Pán bojuje za nich proti Egypťanom!“ A Pán povedal Mojžišovi: „Vystri ruku nad more, aby sa vody zliali na Egypťanov, na ich vozy a na ich záprahy!“ I vystrel Mojžiš ruku nad more a more sa za rána vrátilo na svoje pôvodné miesto, a pretože Egypťania utekali práve proti nemu, Pán tak zahnal Egypťanov doprostred mora. Vody sa vrátili späť a zavalili vozy, záprahy a všetky faraónove vojská, ktoré sa za nimi pustili do mora. Nezostal z nich ani len jeden. Izraeliti však po suchu prešli stredom mora, kým vody po ich pravici a ľavici stáli ako múr. Takto Pán v ten deň vyslobodil Izrael z rúk Egypťanov a Izrael videl mŕtvych Egypťanov ležať na morskom pobreží. Izrael teda videl veľký zázrak, ktorý Pán

urobil na Egypt'anoch. Ľud sa bál Pána a dôveroval Pánovi i jeho služobníkovi Mojžišovi. Vtedy Mojžiš a Izraeliti zaspievali Pánovi túto pieseň:

Nasleduje pieseň Mojžiša, po každom verši na “Spievať budem Pánovi” ľud odpovedá “Lebo sa preslávil”

VII. Sof 3, 8 – 15 (knihá proroka Sofoniáša) Takto hovorí Pán: „Čakaj na mňa, na deň, keď vstanem na svedectvo. Lebo je mojím právom zhromaždiť národy, pozbierať kráľovstvá, aby som na ne vylial svoju prchkosť, celý svoj blčiaci hnev, veď oheň mojej žiarlivosti pohltí celú zem. Lebo vtedy dám národom čisté pery, aby všetky vzývali meno Pánovo a slúžili mu spojenými silami. Až spoza riek Etiópie budú moji ctitelia, potomkovia mojich roztratených, prinášať svoje obety. V ten deň sa nebudeš hanbiť pre rozličné skutky, ktoré si proti mne spáchal, lebo vtedy odstránim z tvojho stredu tvojich nadutých chvastúňov a viac sa nebudeš vyvyšovať na mojom svätom vrchu. Nechám však v tvojom strede ľud chudobný a biedny. Oni budú dôverovať v Pánovo meno. Zvyšky Izraela nebudú páchať nepravosť a nebudú hovoriť lož; v ich ústach sa nenájde podvodný jazyk. Oni sa budú pást' a košiarit', že ich neodstraší nik. Plesaj, dcéra Siona, jasaj Izrael, teš a raduj sa z celého srdca, dcéra Jeruzalema! Pán zrušil tvoje pokuty, odvrátil nepriateľa; kráľom Izraela uprostred teba je Pán, nešťastia sa viac neobávajú!“

VIII. 1 Kr 17, 8 – 24 (1. knihá kráľov) Pán povedal Eliášovi: „Vstaň, choď do Sarepty, ktorá je pri Sidone, a osad' sa tam. Hľa, prikázal som tam istej vdove, aby ťa živila!“ Vstal a odišiel do Sarepty. Keď prichádzal k mestskej bráne, bola tam práve akási vdova, ktorá zbierala drevo. I zavola na ňu: „Prines mi v nádobe trochu vody, aby som sa napil.“ Keď mu na išla načriet', zavola za ňou: „Dones mi, prosím, so sebou aj smidku chleba!“ Ona na to odpovedala: „Ako žije Pán, tvoj Boh, nemám nič upečené; mám iba za priehrstie múky v hrnci a trochu oleja v krčahu. Práve zbieram zo dve triesky dreva, potom pôjdem a pripravím to sebe a svojmu synovi. Keď to zjeme, môžeme zomrieť.“ Eliáš jej povedal: „Neboj sa! Choď a urob, ako hovoríš, lenže najprv z toho priprav malý pecník pre mňa a dones mi ho! Sebe a svojmu synovi pripravíš potom. Lebo toto hovorí Pán, Boh Izraela: ‚Múky z hrnca nebudne a z krčaha nebude chýbať olej až do dňa, keď Pán dá na zem dážď.‘“ Išla a urobila podľa Eliášovho slova. A jedla ona, on i jej dom a od toho dňa múky z hrnca nebudlo a z krčaha nechýbal olej podľa Pánovho slova, ktoré povedal prostredníctvom Eliáša. Po týchto udalostiach ochorel syn tej ženy, majiteľky domu, a choroba sa mu tak veľmi zhoršila, že už prestal dýchať. Vtedy povedala Eliášovi: „Čo ja mám s tebou, Boží muž? Prišiel si mi pripomenúť môj hriech a usmrtiť môjho syna?!" Eliáš jej povedal: „Daj mi svojho syna!“ Potom jej ho vzal z lona a vyniesol ho do hornej izby, v ktorej býval, uložil ho na svoje lôžko a takto volal k Pánovi: „Pane, môj Bože, chceš aj ženu, u ktorej som host'om, urobiť nešťastnou, že usmrcuješ jej syna?“ Potom sa tri razy vystrel nad chlapca, volal k Pánovi a hovoril: „Pane, môj Bože, nech sa, prosím, vráti duša tohto chlapca do jeho tela!“ Pán vyslyšal Eliášov hlas, chlapcova duša sa vrátila do jeho tela a ožil. Potom Eliáš chlapca vzal, zniesol ho z hornej izby do domu, odovzdal ho jeho matke a povedal jej: „Pozri, tvoj syn žije!“ Žena vravela Eliášovi: „Hľa, pochopila som, že ty si Boží človek a že Pánovo slovo, ktoré máš v ústach, je pravdivé.“

IX. Iz 61,10 – 62,5 (knihá proroka Izaiáša) Nech sa raduje moja duša z Pána, lebo ma obliekol do rúcha spásy a zaodel ma plášťom veselosti. Ako ženíchovi vložil mi veniec, ako nevestu ma okrášlil. Ako zem plodí svoje rastliny, ako záhrada dáva vyklíčiť svojmu semenu, tak Pán dá vyklíčiť spravodlivosti a veselosti pred všetkými národmi. Kvôli Sionu neumĺknem a kvôli Jeruzalemu neutíchnem, kým nevyjde ako svetlo moja spravodlivosť a moja spása nevzblčí ako fakľa. Národy uvidia tvoju spravodlivosť a králi tvoju slávu; i budeš sa volať novým menom, ktoré ti určia Pánove ústa. Budeš ozdobnou korunou v Pánovej ruke, kráľovským vencom v ruke svojho Boha. Už ťa nebudú volať Opustená a tvoju krajinu nebudú volať Spustošená, lebo teba budú volať Mám v nej záľubu a tvoju krajinu, veď sa zaľúbilo v tebe Pánovi a tvoja krajina dostane manžela. Ako si vezme mladík pannu, tak si ťa vezme tvoj staviteľ, a ako sa teší ženích neveste, tak sa bude tvoj Boh tešiť tebe.

X. Gn 22, 1 – 18 (knihá Genesis) Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: Abrahám! On odpovedal: Tu som. A on hovoril: Vezmi svojho syna, svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, a choď do krajiny Morja! Tam ho obetuj ako zápalnú obeť na jednom z vrchov, ktorý ti ukážem. Abrahám vstal včasráno, osedlal osla, zobral so sebou dvoch svojich sluhov a svojho syna Izáka a narúbal dreva na zápalnú obeť. Potom sa vybral na miesto, ktoré mu označil Boh. Na tretí deň, keď Abrahám zdvihol oči, zďaleka uvidel to miesto. Tu Abrahám povedal svojim sluhom: Vy ostaňte tu s oslom, ja a chlapec pôjdeme až tamto. Pomodlíme sa a vrátíme sa k vám. Potom vzal Abrahám drevo na zápalnú obeť a naložil ho na svojho syna Izáka; sám vzal oheň a nôž a takto šli obaja spolu. Tu povedal Izák svojmu otcovi Abrahámovi: Otče! On mu odvetil: Hľa, tu som, syn môj! A on mu povedal: Drevo a oheň na zápalnú obeť je tu, kde však je baránok na zápalnú obeť? Abrahám mu odvetil: Boh si už obstará baránka na zápalnú obeť, syn môj. A išli obaja spolu ďalej. Keď došli na miesto, ktoré mu označil Boh, Abrahám tam postavil oltár, naukladal drevo, poviazal svojho syna Izáka a položil ho na oltár na drevo. Potom Abrahám siahol rukou a vzal nôž, aby zabil svojho syna. Vtedy naň zavolať Pánov anjel z neba: Abrahám, Abrahám! On odpovedal: Tu som. On mu povedal: Nevystieraj ruku na chlapca a neubližuj mu! Teraz som totiž poznal, že sa bojíš Boha a neušetril si svojho jediného syna kvôli mne. Tu zdvihol Abrahám oči a uzrel barana, ktorý bol rohami zachytený v kroví. Abrahám podišiel, barana vzal a obetoval ho ako zápalnú obeť namiesto svojho syna. A Abrahám nazval toto miesto Pán vidí, a tak sa ešte aj dnes hovorí: Na vršku Pán uvidí Pánov anjel však aj druhý raz volal na Abraháma z neba: Na seba samého prisahám – to je Pánov výrok –: Pretože si toto urobil a svojho syna, svojho jediného si neušetril predo mnou, zahrniem ťa požehnaním a prenáramne rozmnožím tvoje potomstvo. Bude ho ako hviezd na nebi a ako piesku na morskom brehu. Tvoje potomstvo sa zmocní brán svojich nepriateľov a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme preto, že si poslúchol môj hlas.

XI. Iz 61, 1 – 9 (knihá proroka Izaiáša) Duch Pána je nado mnou, pretože ma pomazal; poslal ma hlásal radosť ubitým, uzdraviť skrúšených srdcom, oznámiť zajatcom prepustenie a slepým, že budú vidieť. Ohlásiť rok Pánovej milosti a deň pomsty nášho Boha na potešenie všetkých zarmútených, aby som dal zarmúteným Siona, aby som im dal veniec miesto popola, olej plesania namiesto smútku, rúcho radosti miesto sklesnutého ducha. I budú sa volať Duby

spravodlivosti, Štep Pána na ozdobu. Vybudujú odveké sutiny, zrúcaniny predkov postavia, obnovia spustošené mestá, trosky od pokolenia do pokolenia. I vstanú cudzinci, budú pást' vaše stáda, cudzí synovia vám budú roľníkmi a vinohradníkmi. Vy však sa budete volať kňazmi Pána služobníkmi nášho Boha vás budú nazývať, bohatstvo národov budete požívať a ich nádherou sa budete chváliť. Pre vašu dvojnásobnú hanbu a potupu budú plesať nad svojim údelom, preto budú dvojnásobne vládnuť vo svojej krajine, dostane sa im večnej radosti. Lebo ja, Pán, milujem právo, nenávidím zločinnú lúpež; dám im verne ich odmenu a uzavriem s nimi večnú zmluvu. Ich potomstvo bude známe medzi národmi a ich potomstvo medzi kmeňmi. Všetci, čo ich uvidia, spoznajú ich, že sú potomstvom, ktoré požehnal Boh, a budú sa radovať v Pánovi.

XII. 2 Kr 4, 8 – 37 (druhá kniha Kráľov) V istý deň Elizeus prešiel do Sunamu. Tam bola zámožná žena, ktorá ho zdržala, aby si zajedol. A zakaždým, keď tade prechádzal, zašiel k nej, aby si zajedol chlieb. Ona raz povedala svojmu mužovi: „Pozri, viem, že je to svätý Boží muž, čo vždy chodieval popred nás. Pripravme mu malú, murovanú hornú izbičku, dajme mu ta posteľ, stôl, stoličku a svietnik, aby sa ta mohol utiahnuť, keď k nám príde.“ V ktorýsi deň ta prišiel, utiahol sa do hornej izby a nocoval tam. Potom povedal svojmu sluhovi Giezimu: „Zavolaj tú Sunamitku!“ Zavolať ju a ona zastala pred ním. I rozkázal mu: „Povedz jej: Tak bedlivo si sa o nás starala. Čo by som mohol pre teba urobiť? Mám hovoriť v tvojom záujme s kráľom alebo s vojenským veliteľom?“ Odpovedala: „Nič. Bývam medzi svojimi.“ On sa spýtal: „Čo by sa mohlo pre ňu urobiť?“ Giezi odpovedal: „Žiaľ, nemá syna a jej muž je starý.“ Tu povedal: „Zavolaj ju!“ Zavolať ju a ona zastala vo dverách. On povedal: „Na rok o tomto čase budeš nosiť v živote syna.“ Ona odpovedala: „Nie, môj pane, Boží muž, nezavádzaj svoju služobníčku!“ A žena počala a porodila syna o rok v tomto čase, ktorý jej povedal Elizeus. Keď chlapec dorástol, išiel jedného dňa za svojím otcom k žencom. I vravel svojmu otcovi: „Moja hlava! Moja hlava!“ On povedal sluhovi: „Zanes ho k jeho matke!“ Ten ho vzal a zanesol k jeho matke. Dopoludnia jej sedel na kolenách, a potom zomrel. Ona vyšla hore, položila ho na posteľ Božieho muža, zavrela za ním dvere a odišla. Zavolať svojho muža a povedala: „Pošli mi, prosím, jedného zo sluhov a jednu oslicu. Chcem bežať k Božiemu mužovi a hneď sa vrátiť.“ I spýtal sa jej: „Prečo ideš k nemu dnes? Nie je novmesiac a nie je sobota!“ Ale odpovedala: „Pokoj s tebou!“ Osedlala osla a povedala svojmu sluhovi: „Žeň vpred! V jazde nezastavuj, iba ak ti poviem!“ Išla teda a prišla k Božiemu mužovi na vrch Karmel. Keď ju Boží muž zd'aleka videl, povedal svojmu sluhovi Giezimu: „Pozri, tá Sunamitka! Bež jej v ústrety a spýtaj sa jej: Máš pokoj? Má pokoj tvoj muž? Má pokoj tvoje dieťa?“ Odpovedala: „Pokoj.“ Keď však došla na vrch k Božiemu mužovi, objala mu nohy. Nato Giezi pristúpil a chcel ju odsotiť. Ale Boží muž povedal: „Nechaj ju, lebo má roztrpčenú dušu a Pán to predom mnou skryl, neoznámil mi to.“ Ona však vravela: „Azda som si žiadala syna od svojho pána?! Či som nevravela: Nezavádzaj ma!?“ Vtedy povedal Giezimu: „Prepáš si bedrá, vezmi si do ruky moju palicu a choď! Ak niekoho stretneš, nepozdravuj ho, a ak ťa niekto pozdraví, neodpovedz mu! Potom polož moju palicu na tvár chlapca!“ Ale chlapcova matka povedala: „Ako žije Pán a ako žiješ ty, neopustím ťa!“ Nato vstal a išiel za ňou. Giezi šiel vopred a položil palicu na chlapcovu tvár. Ale nebolo hlasu ani precitnutia. Vrátil sa mu teda naproti a oznámil mu: „Chlapec sa neprebudil!“ Keď Elizeus vošiel

do domu, hľa, chlapec ležal mŕtvy na jeho posteli! Vošiel teda, zavrel za nimi dvoma dvere a modlil sa k Pánovi. Potom vyšiel hore, ľahol si na chlapca, ústa si položil na jeho ústa, oči na jeho oči, ruky na jeho ruky. Keď sa tak naň sklonil, chlapcovo telo sa rozohrialo. Vrátil sa, prešiel sa raz sem i tam po dome, išiel hore a vystrel sa nad neho. Nato chlapec sedem ráz kýchol a otvoril oči. Vtedy zavolať Gieziho a povedal: „Zavolaj tú Sunamitku!“ I zavolať ju. Keď vošla k nemu, povedal jej: „Vezmi si svojho syna!“ Ona pristúpila a padla mu k nohám, uklonila sa až po zem, vzala si syna a vyšla von.

XIII. Iz 63,11c – 64,4c (kniha proroka Izaiáša) Takto hovorí Pán: „Kde je ten, ktorý vyviedol z vody pastiera oviec? Kde je ten, ktorý do nich vložil Svätého Ducha? Ten, ktorý za pravicu viedol Mojžiša svojim velebným ramenom, ktorý rozdvojil vody pred nimi, aby si urobil večné meno, ktorý ich viedol hlbunami ako koňa púšťou bez potknutia? Ako statok, čo zostupuje dolinou, tak ho viedol Pánov duch.“ Tak si viedol svoj ľud, aby si urobil slávnym svoje meno. Pozri sa z neba a hľad' z príbytku svojej svätosti a veleby. Kde je tvoja horlivosť a tvoja sila? Kde je množstvo tvojho milosrdenstva a tvojho zľutovania, lebo si bol voči nám trpezlivý? Veď ty si náš otec, lebo Abrahám o nás nevie a Izrael nás nepozná! Ty, Pane, si náš otec, máš meno: Vykupiteľ náš pradávny. Prečo nás, Pane, odkláňaš od svojich ciest, zatvrdzuješ nám srdce na bázeň voči tebe? Vráť sa kvôli svojim sluhom, kvôli kmeňom svojho dedičstva. Ako maličkosť zvládli tvoj svätý ľud, naši nepriatelia ti pošliapali svätýňu. Sme ako tí, nad ktorými dávno nevládneš, nad ktorými sa nevzýva tvoje meno. Kiež by si prelomil nebesá a zostúpil, vrchy by sa triasli pred tvou tvárou. Ako keď oheň páli raždie a voda vrie od ohňa, aby si dal modloslužobníkom svoje meno znáť, nech sa trasú pred tvou tvárou národy. Keď si robil divy, zostúpil si, hoc sme nečakali, pred tvou tvárou sa triasli vrchy. Od večnosti nepočuli, neslyšali, oko nevidelo okrem teba Boha, ktorý by sa zastal tých, čo v neho dúfajú. Ideš v ústrety tomu, čo s radosťou robí spravodlivo, teba na tvojich cestách spomína.

XIV. Jer 31, 31 – 34 (kniha proroka Jeremiáša) Takto hovorí Pán: „Hľa, prichádzajú dni, keď uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu! Nie ako zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami, keď som ich chytil za ruku, aby som ich vyviedol z Egypta. Tú moju zmluvu oni zrušili, hoci som im bol Pánom – hovorí Pán. Ale toto bude zmluva, ktorú po týchto dňoch uzavriem s domom Izraela – hovorí Pán. Svoj zákon dám do ich vnútra a napíšem ho do ich srdca. A budem im Bohom a oni budú mojím ľudom. Už sa nebudú vzájomne poučovať a brat bratovi nebude hovoriť: ‚Poznajte Pána!‘, pretože ma všetci poznajú od najmenšieho po najväčších – hovorí Pán. Lebo im odpustím vinu a na ich hriech si viac nespomeniem.“

XV. Dan 3, 1-56 (kniha proroka Daniela) V osemnástom roku kráľ Nabuchodonozor urobil zlatú sochu. Jej výška bola šesťdesiat lakt'ov, jej šírka šesť lakt'ov. Postavil ju na rovine Dura v babylonskej provincii. Nato dal Nabuchodonozor zvolať námestníkov, úradníkov a sudcov, vojvodcov, predstavených a prefektov a všetky kniežatá krajiny, aby sa zišli na posviacku sochy, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor. A zišli sa všetci námestníci, úradníci, sudcovia, vojvodcovia, predstavení a vznešení, ktorým bola zverená moc, i všetky kniežatá krajín na posviacku sochy, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor. Stáli pred sochou, ktorú postavil kráľ

Nabuchodonozor. A hlásateľ hlasno oznamoval: „Oznamuje sa vám, národy, kmene a nárečia: V tú hodinu, keď začujete zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padnite a klaňajte sa zlatej soche, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor. Kto by však nepadol a neklaňal by sa, v tú hodinu ho hodia do rozpálenej pece.“ Preto potom len čo rôzne národy počuli zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padali všetky národy, kmene a nárečia a klaňali sa zlatej soche, ktorú postavil kráľ Nabuchodonozor. A hneď v tú hodinu prišli chaldejskí mužovia a udali Židov. Vraveli kráľovi Nabuchodonozorovi: „Kráľu, ži naveky! Ty, kráľu, vydal si nariadenie, aby každý človek, ktorý začuje zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padol a klaňal sa zlatej soche. Kto by však nepadol a neklaňal by sa, hodia ho do rozpálenej pece. Sú tu však judskí mužovia, ktorých si postavil nad roboty babylonskej provincie, Sidrach, Misach a Abdenago, a títo mužovia, kráľu, opovrhli tvojím nariadením, tvojich bohov si nectia, a zlatej soche, ktorú si postavil, sa neklaňajú.“ Nato rozhnevaný a nazlostený Nabuchodonozor rozkázal priviesť Sidracha, Misacha a Abdenaga a hneď ich aj priviedli pred kráľa. Kráľ Nabuchodonozor im povedal: „Je to pravda, Sidrach, Misach a Abdenago, že si nectíte mojich bohov a neklaniate sa zlatej soche, ktorú som postavil? Nuž ste teraz ochotní, v tú hodinu, keď počujete zvuk rohu, flauty, citary, sambuky, harfy, symfónie a rozličných hudobných nástrojov, padnúť a klaňať sa soche, ktorú som urobil? Ak sa nebudete klaňať, v tú hodinu vás hodia do rozpálenej pece a ktorý je to boh, čo vás vytrhne z mojej ruky?“ Sidrach, Misach a Abdenago odpovedali kráľovi Nabuchodonozorovi: „Na toto ti nemusíme nič odpovedať. Či nás náš Boh, ktorého si ctíme, môže vytrhnúť z rozpálenej pece a z tvojich rúk, kráľu, oslobodiť nás, a či nie, vedz kráľu, že tvojich bohov si nectíme a zlatej soche, ktorú si postavil, sa neklaniame!“ Vtedy Nabuchodonozor skypel zlosťou, tvár sa mu znetvorila pre Sidracha, Misacha a Abdenaga a rozkázal, aby pec rozpálili sedem ráz viac, než ju obyčajne rozpaľovali. A mocným chlapom zo svojho vojska rozkázal, aby Sidracha, Misacha a Abdenaga poviazali a hodili do rozpálenej pece. Tých mužov teda naskutku poviazali a v plášťoch, s turbanmi, v obuvi a v šatách hodili do rozpálenej pece. Pretože kráľov príkaz súril a pec bola príliš rozpálená, plameň ohňa zabil chlapov, ktorí do nej hádzali Sidracha, Misacha a Abdenaga. Títo traja mužovia však, Sidrach, Misach a Abdenago, padli poviazaní do rozpálenej pece. Prechádzali sa uprostred plameňov, chválili Boha a dobrorečili Pánovi. Azariáš však stál a modlil sa. Otvoril uprostred ohňa ústa a hovoril: „Požehnaný si, Pane, Bože našich otcov, chvályhodné a slávne je tvoje meno naveky. Pretože si spravodlivý vo všetkom, čo si nám urobil, všetky tvoje diela sú pravdivé a tvoje cesty priame, a všetky tvoje súdy pravdivé. Vykonal si pravdivé rozsudky vo všetkom, čo si priviedol na nás a na Jeruzalem, sväté mesto našich otcov, veď si to previedol v pravde a spravodlivosti pre naše hriechy. Lebo sme zhrešili a prestúpili zákon, keď sme odpadli od teba a hrešili vo všetkom; nepočúvali a nezachovávali sme tvoje príkazy, ani sme nerobili, ako si nám prikázal, aby sa nám dobre vodilo. Všetko, čo si na nás priviedol, všetko, čo si nám urobil, urobil si spravodlivým rozsudkom: vydal si nás do rúk zlostných nepriateľov a najpodlejších hriešnikov, nespravodlivému a na celej zemi najhoršiemu kráľovi. Teraz však nemôžeme otvoriť ústa: sme na hanbu a potupu tvojim sluhom a tým, čo ťa ctia. Pre svojej meno nevydávaj nás na večnosť a

nezrušuj svoju zmluvu! A neodnímaj od nás svoje milosrdenstvo pre Abraháma, tvojho milovaného, pre Izáka, tvojho sluhu, a pre Izraela, tvojho svätého, ktorým si prisľúbil, že rozmnožíš ich potomstvo s' a hviezdy na nebi a piesok, čo je na brehu mora. Pretože sme ostali menší, Pane, ako všetky národy a sme dnes ponížení pre svoje hriechy na celej zemi. Niet v tomto čase kniežaťa, proroka, ani vodcu, ani celopalú, ani obety, ani darov, ani kadidla, ani miesta pre prvotiny pred tebou, aby sme našli milosť. Ale so skrúsenou dušou a poníženým duchom nech dosiahneme prijatie! Ako pri obetách baranov a býkov a desaťtisícov tučných baránkov, takou nech je dnes pred tebou naša obeta, nech je milá tebe, veď nedôjdu hanby tí, ktorí dúfajú v teba! Teraz ťa však nasledujeme celým srdcom, bojíme sa ťa a hľadáme tvoju tvár. Nezahanbuj nás, ale nalož s nami podľa svojej krotkosti a podľa množstva svojho milosrdenstva! A vyslobod' nás svojimi zázrakmi, získaj, Pane, slávu svojmu menu! Nech sa hanbia všetci, čo preukazujú zlo tvojim sluhom, nech ich zahanbí všetka tvoja moc a ich sila nech je pošliapaná! Nech pochopia, že ty, Pane, si jediný Boh a si slávny po celom zemskom okruhu.“ A kráľovi sluhovia, ktorí ich hodili, neprestajne rozpaľovali pec naftou, smolou, pazderím, takže plameň vyšľahoval z pece na štyridsaťdeväť lakt'ov, vyrážal a spálil Chaldejcov, ktorých zastihol pri peci. Spolu s Azariášom však a jeho druhmi zostúpil do pece Pánov anjel a vyrážal plameň ohňa z pece, stred pece však urobil, akoby tam vial vietor s rosou, takže oheň sa ich vôbec nedotýkal, ani ich nezarmucoval, ani im nebol na ťarchu. Vtedy tí traja akoby jednými ústami chválili a oslavovali Pána, dobrorečili mu v peci a vraveli: „Požehnaný si, Pane, Bože našich otcov, chvályhodný a vyvyšovaný naveky. Požehnané je sväté meno tvojej slávy, chválené a vyvyšované naveky. Požehnaný si v chráme tvojej svätej slávy, chválený a vyvyšovaný naveky. Požehnaný si, ktorý vidíš priepasti a sedíš na cherubínoch, chválený a vyvyšovaný naveky. Požehnaný si na tróne slávy tvojho kráľovstva, chválený a vyvyšovaný naveky. Požehnaný si na nebeskej oblohe, chválený a vyvyšovaný naveky.“

*Nasleduje spev troch mládencov. Ľud po každom verši odpovedá: **Ospevujte Pána a vyvyšujte ho po všetky veky.***

Apoštol Rimanom 91.

Bratia, ktorí sme pokrstení v Krista Ježiša, v jeho smrť sme pokrstení. Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako Kristus vstal z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Ak sme sa mu totiž stali podobnými v jeho smrti, budeme mu podobní aj v zmŕtvychvstaní. Veď vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu. Ak sme zomreli s Kristom, veríme, že s ním budeme aj žiť. Veď vieme, že Kristus, ktorý vstal z mŕtvych, už neumiera, smrť nad ním už nepanuje. Veď keď zomrel, zomrel raz navždy hriechu, ale keď žije, žije Bohu. Tak zmýšľajte o sebe aj vy: že ste mŕtvi hriechu a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.